

CO₂-Managementplan

Opdrachtgever:

Unsal Holding B.V.

Naam:

Jack Bastiaansen

Cleo Bout

De Duurzame Adviseurs

November 2020

**de duurzame
adviseurs**

Inhoudsopgave

1	 INLEIDING EN VERANTWOORDING	4
1.1	LEESWIJZER	4
2	 BESCHRIJVING VAN DE ORGANISATIE	6
2.1	STATEMENT BEDRIJFSGROOTTE	6
2.2	PROJECT MET GUNNINGVOORDEEL.....	7
3	 EMISSIE-INVENTARIS RAPPORT	8
3.1	VERANTWOORDELIJKE.....	8
3.2	BASISJAAR EN RAPPORTAGE.....	8
3.3	AFBAKENING	8
3.4	DIRECTE- EN INDIRECTE GHG-EMISSIES	8
3.4.1	Berekende GHG-emissies.....	8
3.4.2	Verbranding biomassa.....	8
3.4.3	GHG-verwijderingen	9
3.4.4	Uitzonderingen.....	9
3.4.5	Invloedrijke personen	9
3.4.6	Toekomst	9
3.4.7	Significante veranderingen	9
3.5	KWANTIFICERINGSMETHODEN.....	9
3.6	EMISSIEFACTOREN	9
3.7	ONZEKERHEDEN	10
3.8	UITSLUITINGEN	10
3.9	VERIFICATIE.....	10
3.10	RAPPORTAGE VOLGENS ISO 14064-1	11
4	 ENERGIEMANAGEMENT ACTIEPROGRAMMA	12
4.1	KWALITEITSMANAGEMENTPLAN	12
4.2	ENERGIEMANAGEMENTPLAN	12
4.3	ENERGIEBELEID	12
4.4	DOELSTELLINGEN	13
4.5	UITVOERING.....	13
4.5.1	Energieaspecten.....	13
4.5.2	Referentiejaar	13
4.5.3	Reductiedoelstellingen.....	13
4.5.4	Organisatie van de CO ₂ -footprint.....	14
4.5.5	Energieverbruik Unsal Holding B.V.	14
4.5.6	Energie reductiekansen	15
4.5.7	Monitoren en beoordelen	15
4.6	TVB MATRIX.....	16
4.7	BORGING VAN HET KWALITEITS- EN ENERGIEMANAGEMENT ACTIEPLAN	17
4.7.1	Interne audits	17
4.7.2	Externe audits.....	17
4.7.3	Directiebeoordeling	17
4.7.4	Feedback.....	17
5	 STUURCYCLUS	19
6	 COMMUNICATIEPLAN	20
6.1	EXTERNE BELANGHEBBENDEN	20
6.2	INTERNE BELANGHEBBENDEN	21
6.3	PROJECTEN MET GUNNINGVOORDEEL.....	21
6.4	COMMUNICATIEPLAN	22

6.5	WEBSITE.....	23
6.5.1	Tekstuele informatie	23
6.5.2	Gedeelde documenten.....	23
6.5.3	Website SKAO	23

1 | Inleiding en verantwoording

Unsal Holding B.V. levert (direct en indirect) producten en diensten aan opdrachtgevers die bij aanbestedingen gunningvoordeel hanteren aan de hand van de CO₂-Prestatieladder. Voor Unsal zijn deze opdrachtgevers voornamelijk gemeenten, overheidsbedrijven en semioverheidsbedrijven. Met deze CO₂-Prestatieladder worden leveranciers uitgedaagd en gestimuleerd om de eigen CO₂-uitstoot te kennen en te verminderen. Hoe meer een bedrijf zich inspant om CO₂ te reduceren, hoe meer kans op gunning bij een opdracht.

De CO₂-Prestatieladder kent vier invalshoeken:

A. Inzicht

Het opstellen van een onomstreden CO₂-footprint conform de ISO 14064-1 norm en daarmee inzicht krijgen in de CO₂-uitstoot van het bedrijf.

B. CO₂-reductie

De ambitie van het bedrijf om de CO₂-uitstoot te verminderen.

C. Transparantie

De wijze waarop een bedrijf in- en extern communiceert over haar CO₂-footprint en reductiedoelstellingen.

D. Deelname aan initiatieven

(in sector of keten) om CO₂ te reduceren.

Elke invalshoek is onderverdeeld in vijf niveaus. Hoe hoger het niveau per invalshoek, hoe meer punten het bedrijf vergaart en des te meer gunningvoordeel het bedrijf ontvangt. Een erkende certificerende instantie beoordeelt de activiteiten en bepaalt het niveau van de CO₂-Prestatieladder. Hiervoor moeten stappen zijn gezet op alle invalshoeken van de ladder.

In dit rapport wordt de emissie-inventaris van Unsal besproken. Dit rapport richt zich op invalshoek A (inzicht) en invalshoek B (CO₂-reductie) van de CO₂-Prestatieladder. De CO₂-footprint geeft een inventarisatie van de totale hoeveelheid uitgestoten broeikasgassen: de GHG-emissies. Daarnaast geeft het inzicht in de herkomst van deze emissies met een verdeling naar directe en indirecte GHG-emissies (respectievelijk scope 1 en scope 2).

De inventarisatie is een verantwoording van eis 3.A.1 van de CO₂-Prestatieladder en is uitgevoerd conform de ISO 14064-1: 2006 (E) "*Quantification and reporting of greenhouse gas emissions and removals.*" In dit rapport wordt de CO₂-footprint gerapporteerd volgens § 7.3.1 van deze norm. In het laatste hoofdstuk is hiertoe een kruistabel opgenomen.

In de rapportage voor de CO₂-Prestatieladder wordt er onderscheid gemaakt tussen de scope 1, 2 en 3. Deze indeling is oorspronkelijk afkomstig uit het GHG-protocol. De SKAO plaatst '*business travel*' en '*personal cars for business travel*' in scope 2 in plaats van de scope 3. Omdat deze rapportage voor de CO₂-prestatieladder van de SKAO is, worden de scope 1 en scope 2 categorieën van de SKAO aangehouden.

1.1 Leeswijzer

Dit document is ter bewijsvoering van de eisen van de CO₂-Prestatieladder. Per hoofdstuk wordt een eis behandeld. Hieronder een leeswijzer.

Hoofdstuk in dit document	Eis in de CO ₂ -Prestatieladder
Hoofdstuk 2: Beschrijving van de organisatie	3.A.1
Hoofdstuk 3: Emissie-inventaris rapport	3.A.1
Hoofdstuk 4: Energiemanagement actieprogramma	2.C.2 en 3.B.2
Hoofdstuk 5: Stuurcyclus	2.C.2
Hoofdstuk 6: Communicatieplan	2.C.3

2 | Beschrijving van de organisatie

Unsal Holding B.V. is als innovatieve aannemer dienstverlener op het gebied van de technische infrastructuur, openbare verlichting en railinfrastructuur. Dit doen zij al ruim 18 jaar, tot volle tevredenheid van de opdrachtgevers. Unsal is in staat om de opdrachtgevers compleet te ontzorgen, van de ontwerpfase tot en met de eindoplevering. Gezamenlijk wordt er gezocht naar innovatieve oplossingen om projecten nog beter tot uitvoering te brengen. Dit zal leiden tot verbeterde (financiële) resultaten en tevreden stakeholders.

Unsal onderscheidt zich door een open, zeer flexibele organisatie te zijn die kwaliteit en veiligheid centraal heeft staan. Het bedrijf is gecertificeerd volgens ISO 9001, CKB, VCA**, BTR en BRL7000/4.

2.1 Statement bedrijfsgrootte

De totale CO₂-uitstoot van Unsal bedraagt 304,8 ton CO₂. Hiervan komt 283,66 ton voor rekening van projecten en 21,13 ton door gebruik van kantoren en bedrijfsruimten. Unsal valt daarmee qua CO₂-uitstoot in de categorie klein bedrijf.

	Diensten ¹²	Werken/ leveringen
Klein bedrijf	Totale CO ₂ -uitstoot bedraagt maximaal (\leq) 500 ton per jaar.	Totale CO ₂ -uitstoot van de kantoren en bedrijfsruimten bedraagt maximaal (\leq) 500 ton per jaar, en de totale CO ₂ -uitstoot van alle bouwplaatsen en productielocaties bedraagt maximaal (\leq) 2.000 ton per jaar.
Middelgroot bedrijf	Totale CO ₂ -uitstoot bedraagt maximaal (\leq) 2.500 ton per jaar.	Totale CO ₂ -uitstoot van de kantoren en bedrijfsruimten bedraagt maximaal (\leq) 2.500 ton per jaar, en de totale CO ₂ -uitstoot van alle bouwplaatsen en productielocaties bedraagt maximaal (\leq) 10.000 ton per jaar.
Groot bedrijf	Totale CO ₂ -uitstoot bedraagt meer dan ($>$) 2.500 ton per jaar.	Totale CO ₂ -uitstoot van de kantoren en bedrijfsruimten bedraagt meer dan ($>$) 2.500 ton per jaar, en de totale CO ₂ -uitstoot van alle bouwplaatsen en productielocaties bedraagt meer dan ($>$) 10.000 ton per jaar.

Tabel 1 | Indeling in klein, middelgroot of groot bedrijf volgens Handboek CO₂-Prestatieladder 3.0.

2.2 Project met gunningvoordeel

In 2019 zijn er werkzaamheden begonnen voor een project bij Schiphol, waar Unsal werkzaam is voor BAM. Voor BAM betreft dit een project met gunningvoordeel, voor Unsal is er slechts een overeenkomst van onderaanneming gesloten. Aangezien het hier voor Unsal geen aanbesteding betreft, kan dit ook geen project met gunningvoordeel zijn. Dit project is dan ook niet verder in kaart gebracht.

Voor projecten met gunningsvoordeel stelt de CO₂-Prestatieladder de volgende specifieke en aanvullende eisen:

- ✓ De emissiestromen + CO₂-uitstoot en voortgang daarvan moeten apart voor deze projecten inzichtelijk zijn
- ✓ De maatregelen die van toepassing zijn op de projecten moeten benoemd zijn (algemene maatregelen op bedrijfsniveau kunnen ook gelden voor de projecten).
- ✓ Externe en interne belanghebbenden van het project moeten benoemd zijn
- ✓ Taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden voor de projecten met gunningvoordeel moeten vastgelegd zijn
- ✓ Er dient specifiek gecommuniceerd te worden over de voortgang in CO₂-reductie in de projecten.
- ✓ Er moet jaarlijks een energiebeoordeling en een interne controle uitgevoerd worden

3 | Emissie-inventaris rapport

3.1 Verantwoordelijke

De verantwoordelijke voor de stuurcyclus CO₂-reductie alsmede alle activiteiten die hieraan gekoppeld zijn, zoals het behalen van de doelstellingen, Jack Bastiaansen. Hij is bedrijfsleider en rapporteert direct aan de directie.

3.2 Basisjaar en rapportage

Dit rapport betreft het jaar 2019; het jaar 2018 geldt als het referentiejaar voor de CO₂-Prestatieladder.

3.3 Afbakening

Unsal Holding B.V. bestaat uit Unsal Uitzend- en aannemingsbedrijf B.V. Deze beide ondernemingen worden meegenomen in de organizational boundary van het bedrijf. Dit is verder uitgewerkt in het document 'Bepaling Organizational Boundary'.

3.4 Directe- en indirecte GHG-emissies

In dit hoofdstuk worden de berekende GHG-emissies toegelicht.

3.4.1 Berekende GHG-emissies

De directe- en indirecte GHG-emissies van Unsal bedroeg in 2019 304,8 ton CO₂. Hiervan werd 292,7 ton CO₂ veroorzaakt door directe GHG-emissies (scope 1) en 12,1 ton CO₂ door indirecte GHG-emissies (scope 2).

Scope 1	omvang	eenheid	emissiefactor	ton CO ₂
Gasverbruik	4.575,56	m ³	1884	8,62
Brandstofverbruik Infra (diesel)	34.342,51	liter	3230	110,93
Brandstofverbruik Infra (benzine)	1.205,60	liter	2740	3,30
Brandstofverbruik Uitzend (diesel)	49.801,09	liter	3230	160,86
Brandstofverbruik Uitzend (benzine)	835,83	liter	2740	2,29
Brandstofverbruik (LPG)	3.417,71	liter	1806	6,17
Verbruik AdBlue	442,22	liter	260	0,11
Propaan	230,59	liter	1725	0,40
Totaal scope 1				292,7
Scope 2	omvang	eenheid	emissiefactor	ton CO ₂
Elektraverbruik - grijze stroom	21.779,54	kWh	556	12,1
Zakelijke kilometers privé auto's	-	km	195	-
Totaal scope 2				12,1
Totaal scope 1 en 2				304,8

Tabel 2 | CO₂-uitstoot 2019 (in tonnen CO₂)

3.4.2 Verbranding biomassa

In het jaar van deze rapportage vond geen verbranding van biomassa plaats bij Unsal.

3.4.3 GHG-verwijderingen

Er heeft in het jaar van deze rapportage geen broeikasgasverwijdering of compensatie plaatsgevonden bij Unsal.

3.4.4 Uitzonderingen

Er zijn geen noemenswaardige uitzonderingen te noemen op het GHG Protocol.

3.4.5 Invloedrijke personen

Binnen Unsal zijn geen individuele personen te benoemen die een dermate invloed op de CO₂ footprint hebben, dat gedragsverandering van deze individuele persoon alleen al zou zorgen voor een significante verandering in de CO₂ footprint.

3.4.6 Toekomst

De emissies in de paragrafen hierboven zijn vastgesteld voor het jaar 2019. De verwachting is dat deze emissies in het komende jaar niet aan grote verandering onderhevig zullen zijn. Wel zal, gezien de doelstellingen van Unsal, de CO₂-uitstoot de komende jaren dalen.

3.4.7 Significante veranderingen

Zoals in paragraaf 3.2 beschreven geldt 2018 als basisjaar. De voortgang van de reductie in CO₂-uitstoot zal beschreven worden in het document CO₂-Reductieplan.

3.5 Kwantificeringsmethoden

Voor het kwantificeren van de CO₂-uitstoot is gebruik gemaakt van een voor Unsal op maat gemaakt model. In het model kunnen alle verbruiken worden ingevuld. Vervolgens wordt de daarbij behorende CO₂-uitstoot automatisch berekend en vergeleken met het basisjaar. Hierbij zijn de emissiefactoren van de website co2emissiefactoren.nl gehanteerd.

In hoofdstuk 4 van het CO₂-managementplan van Unsal wordt beschreven waar de brongegevens per energiestroom vandaan komen.

3.6 Emissiefactoren

Voor de inventarisatie van de CO₂-uitstoot van Unsal over het jaar 2019 zijn de emissiefactoren uit de CO₂-Prestatieladder 3.0 gehanteerd. Omdat het gaat om specifieke emissiefactoren op nationaal niveau, zijn de gehanteerde emissiefactoren zeer geschikt voor het omrekenen van de data van de broeikasgas activiteiten naar de daarmee gepaard gaande CO₂-emissies. Aangezien er hier geen emissiefactor voor AdBlue beschikbaar is, is er gebruik gemaakt van een berekening aan de hand van de samenstelling van AdBlue en de dichtheid van deze stoffen. Voor propaan geldt dat het aantal gebruikte kilogrammen gedeeld is door de dichtheid van het gas, om het aantal liters te berekenen.

De emissiefactoren van Unsal zullen te allen tijde meegaan met wijzigingen in de emissiefactoren van de CO₂-Prestatieladder 3.0. Voor de berekening van de CO₂-footprint van 2019 zijn emissiefactoren gebruikt volgens mei 2020. Aangezien de factoren zijn veranderd ten opzichte van het basisjaar, is ook het basisjaar herberekend. Deze wijzigingen waren niet significant.

Er zijn geen "Removal factors" van toepassing.

3.7 Onzekerheden

De gepresenteerde resultaten moeten worden gezien als de beste inschatting van de werkelijke waarden. Bijna alle gebruikte gegevens voor de berekening van de CO₂ footprint zijn gebaseerd op facturen en/of werkelijk gemeten aantallen. Hierdoor is de onzekerheidsmarge zeer gering. Er zijn nog wel enkele onzekerheden. Deze worden onderstaand omschreven:

- Om het gas- en elektraverbruik van het bedrijf in kaart te brengen zijn berekeningen toegepast. Eens per jaar ontvangt het bedrijf een factuur met de hoeveelheden die zijn afgenomen. Deze berekeningen zijn zichtbaar in het document 'CO₂-footprint en voortgang reductie'.
- De zakelijke kilometers met privévoertuigen (gedeclareerde kilometers) zijn niet inzichtelijk gemaakt. Dit komt doordat het zeer zeldzaam is binnen het bedrijf en hier geen overzicht van wordt bijgehouden.

3.8 Uitsluitingen

In Handboek 3.0 is de rapportage van de CO₂-emissie-inventaris over alle broeikasgassen, uitgedrukt in CO₂-equivalenten nog niet verplicht. Het is dus niet vereist overige gassen, niet zijnde CO₂ (CH₄, N₂O, HFC's, PFC's en SF₆) die vrijkomen bij operaties van het bedrijf, mee te nemen in de emissie-inventaris. Dit geldt ook voor koudemiddelen (refrigerants).

3.9 Verificatie

De emissie-inventaris van Unsal is niet geverifieerd.

3.10 Rapportage volgens ISO 14064-1

Dit rapport is opgesteld volgens de eisen uit ISO 14064-1, paragraaf 7. In tabel 3 is een kruistabel gemaakt van de onderdelen uit ISO 14064-1 en de hoofdstukken in het rapport.

ISO 14064-1 §9.3.1	§ 7.3 GHG-report content	Beschrijving	Hoofdstuk rapport
A	A	Reporting organization	2
B	B	Person responsible	3.1
C	C	Reporting period	3.2
D, E	D	Organizational boundaries	3.3
F	E	Direct GHG emissions	3.4
G	F	Combustion of biomass	3.4
H	G	GHG removals	3.4
I	H	Exclusion of sources or sinks	3.4
J	I	Indirect GHG emissions	3.4
K	J	Base year	3.2
L	K	Changes or recalculations	3.4
M, T	L	Methodologies	3.5
N	M	Changes to methodologies	3.6
O	N	Emission or removal factors used	3.6
P, Q	O	Uncertainties	3.7
R	P	Statement in accordance with ISO 14064-1	3.10
S	Q	Verification	3.9

Tabel 3 | Kruistabel ISO 14064-1

4 | Energiemanagement actieprogramma

In dit hoofdstuk wordt aan het kwaliteitsmanagementplan (eis 4.A.2) en het energiemanagement actieplan (eis 3.B.2) van Unsal. vormgegeven.

4.1 Kwaliteitsmanagementplan

Het kwaliteitsmanagementplan gaat in op het borgen en verbeteren van de kwaliteit van de CO₂-footprint. De algemene doelstelling van het kwaliteitsmanagementplan is om continue verbetering van efficiënte en effectieve omgang met energie en een vermindering van de CO₂-uitstoot van de bedrijfsactiviteiten te waarborgen.

Daarnaast geeft het kwaliteitsmanagementplan inzicht in de procedures, het meten en rapporteren van de CO₂-footprint. Met het kwaliteitsplan wordt er geborgd dat een volledige, betrouwbare en actuele consolidatie van de energieprestaties van Unsal kan plaatsvinden. Er wordt inzicht verschaft in de energieprestaties van de totale bedrijfsvoering en de totale CO₂-emissies als gevolg ervan. Met het kwaliteitsmanagementplan als middel beoogt Unsal de kwaliteit van de data te borgen en te verbeteren in de organisatie en de prestaties te verbeteren.

4.2 Energiemanagementplan

De NEN-EN-ISO 50001 dient als richtlijn voor het opzetten van het Energiemanagement actieplan. Met de introductie van een energiemanagementsysteem wordt geborgd dat een volledige, betrouwbare en actuele consolidatie van de energieprestaties van Unsal kan plaatsvinden. Kern van het energie- en kwaliteitsmanagementplan is continue evaluatie van de activiteiten en geconstateerde afwijkingen om verbeteringen te realiseren en zijn dan ook opgesteld volgens de Plan-Do-Check-Act cyclus zoals deze is opgenomen in de NEN-EN-ISO 50001.

4.3 Energiebeleid

Naast omzet- en winstgroei zijn voor Unsal evenzeer personeelsbeleid, veiligheid, welzijn en milieu van essentieel belang.

De verantwoordelijkheden op het gebied van veiligheid, gezondheid en milieu vormen dan ook een integraal onderdeel van de bedrijfsvoering van Unsal.

Het belang van duurzaamheid is tegenwoordig een belangrijk gegeven. Om hier bewust mee om te gaan streven wij naar een CO₂-bewuste bedrijfsvoering, om van daaruit een voortdurende verbetering van ons emissiereductiebeleid en een groeiende bewustwording van de medewerkers op de te reduceren emissies van onze activiteiten te realiseren.

Ons energiebeleid is gericht op het zo optimaal inzetten van onze machines en andere bedrijfsmiddelen zodat we ons werk kunnen doen met een zo laag mogelijk verbruik. Met een lager verbruik snijdt het mes aan 2 kanten: een lager verbruik is goed voor het milieu

vanwege de lagere CO₂-uitstoot. Daarbij zijn er door het optimaal inzetten van de bedrijfsmiddelen lagere operationele kosten.

Naast dit energiebeleid is er ook een doelstelling om het energieverbruik van de processen en werkzaamheden te verlagen doormiddel van het nemen van reductiemaatregelen om deze te verlagen.

4.4 Doelstellingen

De algemene doelstelling van het energiemanagementsysteem is om te komen tot een continue verbetering van de energie-efficiëntie en vermindering van de CO₂-uitstoot van de bedrijfsactiviteiten. Hierbij dient te worden opgemerkt dat door fluctuerende hoeveelheid werk en de samenstelling van de werkzaamheden (inzet materieel) de absolute reductie hoger kan zijn, terwijl de relatieve reductie wel degelijk lager is.

De specifieke doelstelling is om in 2022 een reductie van 10% te realiseren ten opzichte van 2018. Hierbij wordt uitgegaan van dezelfde hoeveelheid werk per jaar (omzet, draaiuren, kilometers en activiteitensoort) is uitgevoerd als in 2018. Hierdoor wordt de reductiedoelstelling gerelateerd aan de omzet in euro's en het aantal FTE.

4.5 Uitvoering

4.5.1 Energieaspecten

De eerste stap is het inzichtelijk maken van de energieverbruikers van de organisatie en de keten waarin de onderneming actief is. Op basis van dit inzicht kan er worden gekeken op welke aspecten er resultaat valt te behalen in de reductie van CO₂-uitstoot. Dit inzicht is verwerkt in de verschillende rapportages. Periodiek (één keer in de 6 maanden) wordt deze lijst beoordeeld en getoetst op actualiteit van de werkelijke energiestromen.

4.5.2 Referentiejaar

Er is gekozen om de CO₂-footprint van 2018 te gebruiken als referentiejaar. De CO₂-emissie is uitgevoerd conform het gestelde in dit document. De betrouwbaarheid wordt gecontroleerd door een interne audit. Vanuit de geconstateerde kansen wordt gekeken welke onderdelen in aanmerking komen voor het formuleren van doelstellingen. De directie stelt uiteindelijk de doelstelling vast.

4.5.3 Reductiedoelstellingen

De algehele reductiedoelstelling wordt geformuleerd tot 2022. Vanuit deze vastgestelde algehele reductiedoelstelling worden jaarlijkse maatregelen geformuleerd. Beide worden vastgelegd in het jaarlijkse reductieplan. In dit plan worden de maatregelen benoemd die worden genomen om de doelstelling te halen en welke afdelingen verantwoordelijk zijn voor de realisatie van de maatregelen. Dit overzicht van te nemen maatregelen en verantwoordelijke afdelingen staan vermeldt in het jaarlijkse reductieplan.

4.5.4 Organisatie van de CO₂-footprint

In 2019 is Unsal begonnen om de CO₂-emissies structureel in kaart te brengen. Dit heeft geleid tot het invoeren van een CO₂-reductiesysteem in het kader van de CO₂-prestatieladder. Hiervoor zijn verantwoordelijkheden benoemd binnen Unsal onder eindverantwoordelijkheid van de directie van Unsal. De Office Manager is verantwoordelijk voor het opstellen en uitvoeren van de jaar rapportages, de monitoring van de emissiegegevens en de rapportage hierover aan de directie. De bedrijfsleider is verantwoordelijk voor de communicatie over het CO₂-reductiesysteem, de doelstellingen en de voortgang die wordt gerealiseerd.

De bedrijfsleider en projectleider zijn verantwoordelijk voor de mogelijkheden van CO₂-reductie met betrekking tot woon/werk verkeer van medewerkers, inzet van privé voertuigen voor dienstreizen, efficiënter en effectievere logistieke bewegingen op de werken en andere manieren van werken (bv overnachten in de buurt van de project locatie).

De Office Manager is onder andere verantwoordelijk voor de inkoop van energie, afvalverwerking en dergelijke. Daarnaast heeft hij verantwoordelijkheden ten aanzien van verantwoording, monitoring en communicatie over het CO₂-reductiesysteem, de doelstellingen en de voortgang die wordt gerealiseerd.

De afdeling uitvoering is verantwoordelijk voor de optimale inzet van machines en personeel op de werken. Verder zijn zij verantwoordelijk voor het toezicht op de projectlocatie voor wat betreft het in de praktijk brengen van de maatregelen door de medewerkers. De afdeling werkplaats is verantwoordelijk voor het onderhoud van het materieel en het wagenpark binnen Unsal.

4.5.5 Energieverbruik Unsal

Twee keer per jaar (elke 6 maanden) brengt Unsal haar energieverbruik in beeld. De uitvoering van deze inventarisatie vindt plaats conform ISO 14064-1, het GHG-protocol voor scope 1 en 2 en de eventuele vereisten vanuit de CO₂-Prestatieladder. Tevens wordt er beoordeeld of de organisatorische grens nog actueel is.

De Office Manager is verantwoordelijk voor het uitvoeren van de inventarisatie, geassisteerd door de bedrijfsleider. Voor de inventarisatie wordt er gebruik gemaakt van een datasheet, waarin de conversiefactoren zijn opgenomen. De onderbouwing van de gegevens in het datasheet wordt verzameld in de CO₂-map op het netwerk. Nadat de inventarisatie voor de betreffende periode heeft plaatsgevonden, voert de bedrijfsleider een kwaliteitscontrole uit op de data. Hij beoordeelt of de organisatiegrenzen juist zijn, de gegevens onder de juiste scope zijn verwerkt en of de juiste conversiefactoren zijn gehanteerd.

4.5.6 Energie reductiekansen

Iedereen binnen Unsal kan ideeën voor energie/CO₂-reductie aandragen via de e-mail en/of informeel overleg. Daarnaast worden er periodiek toolbox meetings gehouden met CO₂ en de reductie van de uitstoot als onderwerp. Deze energie/CO₂-reductie kansen worden besproken in het CO₂-overleg en daar gewogen op effectiviteit. Indien blijkt dat zij mogelijksterwijs effectief zijn, worden zij toegevoegd aan het energie audit verslag.

4.5.7 Monitoren en beoordelen

Twee keer per jaar wordt de voortgang van de reductiedoelstelling en de afgeleide maatregelen en het jaarplan bepaald. De Office Manager rapporteert de resultaten aan de deelnemers van het CO₂-overleg. Directie en leden van het management. Deze rapportage omvat minimaal:

- ✓ Een overzicht van het energieverbruik en de CO₂-emissies per scope
- ✓ Een vergelijking van het energieverbruik ten opzichte van het referentiejaar
- ✓ Een analyse van opvallende toe- en afnames van het verbruik en/of CO₂-emissie
- ✓ De voortgang van en de prognose voor het behalen van de reductiedoelstelling en eventuele aanbevelingen voor preventieve of corrigerende maatregelen
- ✓ De status van eerdere preventieve of corrigerende maatregelen
- ✓ Algemene ontwikkelingen

Op basis van deze rapportage beslist de directie of bijsturing van de doelstellingen en/of aanpassing van het jaarplan noodzakelijk is.

4.6 TVB Matrix

	Taak-verantwoordelijkheid-bevoegdheid	Frequentie	Bedrijfsleider	Projectleider	Office Manager	Webbeheerder	Externe adviseurs
Inzicht							
Verzamelen gegevens emissie inventaris	t	halfjaarlijks			x		x
Collegiale toets op emissie inventaris	t	halfjaarlijks		x			
Accorderen van emissie inventaris	b	jaarlijks	x				
Opstellen emissie inventaris rapport	t	jaarlijks					x
Evaluatie op inzicht: energie-beoordeling	t+v	jaarlijks					x
Reductie							
Uitvoeren onderzoek naar energiereductie	t+v	halfjaarlijks					x
Bepalen CO ₂ -reductiemaatregelen	t	halfjaarlijks					x
Bepalen CO ₂ -reductiedoelstellingen	t	jaarlijks					x
Accorderen van doelstellingen	b	jaarlijks	x				
Realiseren CO ₂ -reductie doelstellingen	v	continu	x	x	x		
Monitoring & evaluatie voortgang CO ₂ -reductie	t+v	halfjaarlijks					x
Communicatie							
Aanleveren informatie nieuwsberichten	t	halfjaarlijks			x		x
Actualiseren website	t+b	halfjaarlijks				x	
Actualiseren pagina SKAO-website	t+b	jaarlijks					x
Bijhouden interne communicatie	t+b	halfjaarlijks		x	x		
Goedkeuren van interne communicatie	b	halfjaarlijks	x				
Goedkeuren van externe communicatie	b	halfjaarlijks	x				
Participatie							
Inventarisatie mogelijk relevante initiatieven	t	halfjaarlijks			x		x
Besluit deelname initiatieven	b	jaarlijks	x				
Deelname aan sectorinitiatieven	v	continu	x	x	x		
Overig							
Eindredactie CO ₂ -dossier	v	continu					x
Voldoen aan eisen CO ₂ -Prestatieladder	v	continu					x
Uitvoeren Interne Audit CO ₂ -reductiesysteem	t	halfjaarlijks					x
Rapporteren aan management	b	halfjaarlijks		x	x		
Besluitvorming over CO ₂ -reductiebeleid	v	halfjaarlijks	x	x			

4.7 Borging van het kwaliteits- en energiemangement actieplan

Unsal beschikt over een veiligheidsmanagementsysteem op basis van VCA**/ISO. De verantwoordelijkheid hiervoor ligt bij de Office Manager. Het kwaliteits- en energiemangement actieplan staan naast het veiligheidsmanagementsysteem. Beide onderdelen worden hierdoor meegenomen in het systeem van interne en externe audits en de jaarlijkse directiebeoordeling.

4.7.1 Interne audits

Jaarlijks wordt er een interne audit uitgevoerd. Deze audits zijn gericht op het toetsen van de effectieve en doelmatige implementatie van het energiebeleid. Daarnaast heeft het als doel om de kwaliteit van de CO₂-footprint te verhogen en een betrouwbaar beeld te krijgen van de voortgang van de reductiedoelstellingen van Unsal. De interne audit richt zich op de manier waarop de gegevens zijn verzameld en verwerkt. De interne auditor stelt een audit rapport op met daarin de bevindingen van de interne audit. Er wordt verhoogde aandacht besteed aan de volgende zaken:

- ✓ Kan de CO₂-emissie inventarisatie worden geverifieerd met tenminste een beperkte mate van zekerheid
- ✓ Voldoet de inventarisatie aan de eisen gesteld in ISO14064-1
- ✓ Zijn de juiste gegevens gebruikt bij het opstellen van de CO₂-footprint (steekproefsgewijs facturen en verbruiksgegevens met elkaar vergelijken)
- ✓ Aan welk niveau van de CO₂-Prestatieladder wordt er voldaan

Aanbevelingen uit de audits worden meegenomen in het jaarplan ter verbetering van het systeem.

4.7.2 Externe audits

Jaarlijks wordt Unsal door een externe auditor onderzocht of zij voldoet aan de eisen van de CO₂-prestatieladder voor het niveau waarvoor Unsal is gecertificeerd.

4.7.3 Directiebeoordeling

Jaarlijks vindt er een beoordeling plaats door de directie van het kwaliteitsmanagementsysteem op geschiktheid, passendheid en doelmatigheid. Hier wordt een rapportage van gemaakt, dat dienstdoet als kwaliteitsregistratie. De output van de management review is een jaarplan met daarin vermelde doelstellingen en/of verbeteringen voor het nieuwe jaar.

4.7.4 Feedback

Aan de hand van de input uit de vorige fases en het evaluatierapport van de management review kunnen doelstellingen, indien noodzakelijk worden bijgesteld en kunnen er vervolgacties worden uitgezet om de verbeteringen te realiseren. Dit is nodig om continue verbetering van het kwaliteitsmanagementsysteem te bevorderen. De terugkoppeling van de uitkomsten wordt zowel mondeling als schriftelijk naar betrokkenen verzorgd. Zij

dragen zorg voor het nemen van corrigerende/preventieve maatregelen binnen hun eigen organisatieonderdeel.

5 | Stuurcyclus

Het CO₂-beleid kent cycli van een half jaar, waarin de volgende zaken geïnventariseerd worden:

- ✓ De gegevens voor de CO₂-footprint verzameld worden;
- ✓ Beoordeeld wordt of de emissiefactoren nog actueel zijn;
- ✓ Er significante veranderingen in het bedrijf zijn welke een impact op de footprint kunnen hebben;
- ✓ Beoordeeld wordt of herberekening van emissies van voorgaande jaren vanwege deze veranderingen nodig is;
- ✓ De voortgang van de CO₂-reductie en behalen van de doelstelling bepaald wordt.

Vervolgens wordt beoordeeld of sturing op de doelstelling en maatregelen nodig is, in de vorm van het aanscherpen van de doelstelling wanneer deze (te) eenvoudig behaald wordt, of in de vorm van het nemen van extra maatregelen wanneer bepaalde maatregelen niet mogelijk bleken te zijn en de doelstelling niet gehaald dreigt te worden. Hierover wordt vervolgens intern en extern gecommuniceerd. Daarnaast wordt de nuttige toepassing van het sector- of keteninitiatief in de afgelopen periode geëvalueerd. Hieronder is een zogenoemde PCDA-cyclus weergegeven, waarin de verschillende fasen van het CO₂-reductiebeleid zijn weergegeven.

6 | Communicatieplan

In dit deel van het document wordt aangegeven op welke momenten er wordt gecommuniceerd over het CO₂-reductiesysteem van Unsal.

6.1 Externe belanghebbenden

Hieronder worden de externe belanghebbenden opgenoemd. Dit zijn partijen die belang hebben bij reductie van energie en van de meest materiële CO₂-emissies. Tevens zijn het potentiële partners om mee samen te werken aan CO₂-reductie. Communicatie aan de externe belanghebbenden vindt plaats via de website van Unsal.

Externe belanghebbenden	Belang CO ₂ -beleid & kennisniveau
Stedin	Stedin is actief op het gebied van duurzaamheid. Niet alleen kijken zij naar hun uitstoot in gebouwen en het wagenpark, ook kijken zij naar het netverlies waar ze de meeste uitstoot hebben. Stedin heeft geen CO ₂ -bewust certificaat, maar heeft wel een CO ₂ -reductiebeleid. Praktische kennis van de Prestatieladder ontbreekt.
Westland Infra	Westland Infra heeft geen CO ₂ -bewust certificaat. In 2014 en 2015 zijn footprints opgesteld, maar recente versies zijn niet beschikbaar. Ook was hier geen doelstelling aan verbonden. Vooral praktische kennis van een CO ₂ -reductiebeleid ontbreekt.
Regio Rijnmond	Onder regio Rijnmond vallen de gemeentes Albrandswaard, Barendrecht, Brielle, Capelle aan den IJssel, Hellevoetsluis, Krimpen aan den IJssel, Lansingerland, Maassluis, Nissewaard, Ridderkerk, Rotterdam, Schiedam, Vlaardingen, Westvoorne en Goeree-Overflakkee. Gemeentes Brielle, Capelle aan den IJssel, Maassluis, Rotterdam, Schiedam en Vlaardingen worden gezien als opdrachtgevers van de CO ₂ -Prestatieladder. Dit betekent echter niet dat zij zelf ook een CO ₂ -reductiebeleid hebben. Bij de meeste gemeentes ontbreekt de praktische kennis van de CO ₂ -Prestatieladder.
Regio Haaglanden	Onder regio Haaglanden vallen de gemeentes Delft, Den Haag, Leidschendam-Voorburg, Midden-Delftland, Pijnacker-Nootdorp, Rijswijk, Wassenaar, Westland, Zoetermeer. Gemeentes Den Haag, Pijnacker en Wassenaar worden gezien als opdrachtgevers van de CO ₂ -Prestatieladder. Dit betekent echter niet dat zij zelf ook een CO ₂ -reductiebeleid hebben. Bij de meeste gemeentes ontbreekt de praktische kennis van de CO ₂ -Prestatieladder.
Signify	Signify past duurzaamheid voornamelijk toe door verlichting circulair te maken. Ze hebben geen CO ₂ -reductiebeleid, maar het beleid om zo veel mogelijk materialen na gebruik terug te nemen in de productiekringloop. Voornamelijk de praktische kennis van de CO ₂ -Prestatieladder ontbreekt.

PMF	PMF beschikt over een milieumanagementsysteem volgens ISO 14001. Verder is het bedrijf ook actief op het gebied van Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen. Hiervoor hebben zij 11 pijlers geformuleerd waar zij op focussen. Het bedrijf heeft geen CO ₂ -bewust certificaat en voornamelijk de praktische kennis van dit beleid zal dus ontbreken.
TKF kabel	TKF had een certificaat voor de MVO Prestatieladder op niveau 3. Hierdoor had het bedrijf een CO ₂ -reductieprogramma, met footprint en doelstellingen. Het is onduidelijk of het bedrijf dit certificaat nog bezit. De footprint van het bedrijf is niet actueel. De kennis van een CO ₂ -reductiebeleid is onduidelijk.
Hydro	Hydro heeft zichzelf als doel gesteld in hun uitstoot te minimaliseren en in 2020 klimaatneutraal te zijn vanuit het perspectief van een levenscyclus. Dit willen ze doen door evenveel CO ₂ -uitstoot te besparen als dat ze veroorzaken. Het bedrijf heeft geen CO ₂ -bewust certificaat en daar geen praktische kennis van.

6.2 Interne belanghebbenden

Interne belanghebbenden zijn de medewerkers en het management van Unsal. Deze zullen op de hoogte gehouden worden via nieuwsberichten. Het management zal daarnaast betrokken zijn bij de besluitvorming van de te nemen reductiemaatregelen, de voortgang van de CO₂-reductie en overige hoofdzaken van het CO₂-reductiebeleid.

6.3 Projecten met gunningvoordeel

Communicatie over het CO₂-beleid van Unsal betreft niet alleen het beleid van het bedrijf als geheel, maar ook het beleid ten aanzien van projecten die aangenomen zijn met gunningvoordeel. Bij deze projecten zal specifiek gecommuniceerd worden over de CO₂-uitstoot van het project als ook over de doelstelling en de voortgang in CO₂-reductie. Dit zal hoofdzakelijk gebeuren via de algemene communicatieberichten van het bedrijf. Waar nodig wordt dit aangevuld met communicatie via het werkoverleg van het project.

6.4 Communicatieplan

WAT	WIE	HOE	DOEL-GROEP	WANNEER	WAAROM
CO ₂ -footprint van bedrijf en projecten met gunningvoordeel	Jack Bastiaansen	Vergaderingen, beeldscherm en toolbox	Intern	Medio maart en oktober	Bewustwording van de CO ₂ -footprint intern vergroten
CO ₂ -footprint van bedrijf en projecten met gunningvoordeel	Jack Bastiaansen	Website	Extern	Medio maart en oktober	Bewustwording van de footprint onder externe partijen vergroten
CO ₂ -reductiedoelstellingen + voortgang en maatregelen voor bedrijf en projecten met gunningvoordeel	Jack Bastiaansen	Vergaderingen, beeldscherm en toolbox	Intern	Medio maart en oktober	Bewustwording van de doelstelling en maatregelen onder medewerkers vergroten
CO ₂ -reductiedoelstellingen + voortgang en maatregelen voor bedrijf en projecten met gunningvoordeel	Jack Bastiaansen	Website	Extern	Medio maart en oktober	Bekendheid van de doelstelling en maatregelen onder externe partijen vergroten
Mogelijkheden voor individuele bijdrage, huidig energiegebruik en trends binnen het bedrijf en projecten	Jack Bastiaansen	Vergaderingen, beeldscherm en toolbox	Intern	Medio maart en oktober	Betrokkenheid medewerkers stimuleren en medewerkers aanzetten tot CO ₂ -reductie
Communicatieberichten	Jack Bastiaansen	Website	Extern	Medio maart en oktober	Betrokkenheid externe belanghebbenden stimuleren
Website updaten	Jack Bastiaansen	Website	Extern	Medio maart en oktober	Documenten updaten
Publicatieplicht SKAO	Jack Bastiaansen	Website SKAO	SKAO	Medio oktober	Publiceren van documentatie behorende bij eis 3.D.1 en jaarlijks updaten maatregelenlijst

6.5 Website

Op de website van Unsal is een pagina ingericht over het CO₂-reductiebeleid van het bedrijf. Op deze pagina wordt de nodige informatie over het CO₂-beleid weergegeven en zijn de laatste versies van de documenten terug te vinden.

6.5.1 Tekstuele informatie

Op de CO₂-Prestatieladder pagina op de website bevindt zich te allen tijde up-to-date informatie over:

- ✓ Het CO₂-reductiebeleid;
- ✓ De CO₂-footprint;
- ✓ De CO₂-reductiedoelstellingen (en de voortgang hiervan);
- ✓ De CO₂-reductiesubdoelstellingen (en de voortgang hiervan);
- ✓ De CO₂-reductiemaatregelen (en de voortgang hiervan);
- ✓ Acties en initiatieven waarvan Unsal deelnemer of oprichter is;
- ✓ Een verwijzing naar de bedrijfspagina op de website van de SKAO;

De voortgang zal beschreven worden middels het publiceren van de halfjaarlijkse communicatieberichten. Om daadwerkelijk transparant te kunnen zijn over deze voortgang, zullen de communicatieberichten minimaal twee jaar op de website zichtbaar blijven.

6.5.2 Gedeelde documenten

Tevens bevinden zich op deze pagina te allen tijde de meest actuele versies van onderstaande documenten (te downloaden als PDF).

✓ Communicatiebericht	(eis 3.C.1)	
✓ Het CO ₂ -Reductieplan	(eis 3.B.1 & 3.D.1)	
✓ Het CO ₂ -Managementplan	(eis 2.C.3 & 3.B.2)	
✓ Certificaat		CO ₂ -Prestatieladder

6.5.3 Website SKAO

Op de website van de SKAO bevinden zich te allen tijde de meest actuele versies van onderstaande documenten:

- ✓ Actieve deelname initiatieven (eis 3.D.1)
- ✓ Inge vulde maatregelenlijst

Op de website van de SKAO dient elk document een PDF te zijn met vermelding van een versienummer, een handtekening van de autoriserende verantwoordelijke manager en de autorisatiedatum.

Disclaimer & Colofon

Uitsluiting van juridische aansprakelijkheid

Hoewel de informatie in dit rapport afkomstig is van betrouwbare bronnen en exceptionele zorgvuldigheid is betracht tijdens het samenstellen van deze rapportage kunnen De Duurzame Adviseurs geen juridische aansprakelijkheid aanvaarden voor fouten, onnauwkeurigheden, ongeacht de oorzaak daarvan en voor schade als gevolg daarvan. De borging en uitvoering van de opgestelde beoogde doelen en maatregelen aanwezig in dit rapport liggen bij de verantwoordelijkheid van de opdrachtgever. Voor het niet behalen van doelen en/of het onjuist aanleveren van data door de opdrachtgever, kunnen De Duurzame Adviseurs niet aansprakelijk worden gesteld.

In geen enkel geval zijn De Duurzame Adviseurs, haar eigenaren en/of medewerkers aansprakelijk ten aanzien van indirecte, immateriële of gevolgschade met inbegrip van gederfde winst of inkomsten en verlies van contracten of orders.

Bescherming intellectueel eigendom

Het auteursrecht op dit document berust bij De Duurzame Adviseurs of bij derden welke bij toestemming deze documentatie beschikbaar hebben gesteld aan Unsal Infra. Vermenigvuldiging in wat voor vorm dan ook is alleen toegestaan door voorafgaande toestemming door De Duurzame Adviseurs.

Ondertekening

Auteur	Cleo Bout, De Duurzame Adviseurs
Kenmerk	CO ₂ -Managementplan
Datum	12-11-2020
Versie	2.0
Verantwoordelijke manager	Jack Bastiaansen

Handtekening autoriserend verantwoordelijk manager:

